

Notat

13. maj 2014
J.nr. 14-2051750

Inddrivelse
OIP

Utilsigtet forældelse m.v.

Indledning og opsummering

Skatteudvalget har i spørgsmål nr. 219, SAU alm. del, spurgt skatteministeren, om der er restancer til det offentlige, der er forældet, fordi SKAT ikke har haft ressourcer til at foretage inddrivelsesskridt inden forældelsesfristens udløb.

I Rigsrevisionens beretning om revision af statsregnskabet for 2012 til § 9. Skatteministeriet fremgår, at Skatteministeriet i forbindelse med konverteringen til *Ét Falles Inddrivelsessystem* (EFI) havde gennemført en række oprydningsopgaver. I den forbindelse var der mange krav, som blev afskrevet som følge af forældelse. Skatteministeriet kunne dog ikke opgøre omfanget af tab som følge af utilsigtet forældelse. Efter Rigsrevisionens vurdering burde omfanget og årsagen til, at kravene utilsigtet blev forældet, opgøres.

SKAT har på den baggrund undersøgt omfanget og årsagerne til utilsigtet forældelse af fordringer. Dvs. at SKAT forinden forældelse ikke har vurderet, om der burde være sket afbrydelse af forældelsen, eller om der burde ske afskrivning efter inddrivelseslovens regler.

Undersøgelsen har vist, at ca. 88.000 fordringer (0,5 pct. af alle fordringer konverteret til EFI) ved udgangen af 2013 er forældet utilsigtet. Det svarer til ca. 902 mio. kr., hvilket er ca. 1,4 pct. af den samlede restancemasse, som er konverteret til EFI.

Det bemærkes, at omfanget af utilsigtet forældelse kan være større end det, der er redegjort for i dette notat. I perioden til opnåelse af fuld funktionalitet i EFI og indtil datakvaliteten på konverterede fordringer er oppe på krævet niveau, er der en risiko for, at kan være flere sager med utilsigtet forældelse.

SKAT har i undersøgelsen sondret mellem følgende tre typer af forældelse:

1. Forældede studielånsrenter. Forældelse skyldes primært en ny juridisk vurdering i SKAT, da den hidtidige praksis ikke stemte overens med forældelseslovens regler.
2. Utilsigtet forældelse konstateret før konvertering til EFI. Forældelse skyldes primært, at omkostningerne ved at gennemføre inddrivelsesindsats på mindre fordringer er uforholdsmæssige høje, at procesbeskrivelser ikke er fulgt eller ikke var fuldt dækkende, eller at visse fordringer ikke er medtaget fra et inddrivelsessy-

stem, når der blev gennemført forældelsesafbrydende indsatser i øvrige inddrivelsessystemer.

3. Overskredne forældelsesdatoer i EFI. For en stor del af disse skyldes den overskredne frist situationer, der relaterer sig til almindelig drift, men i en lang række sager kan den nærmere årsag ikke afdækkes, idet årsag ikke kan udledes af foreliggende sagsnoter og dokumentation i øvrigt på sager fra de gamle inddrivelsessystemer.

Det kan ikke afvises, at ressourcedisponeringen på inddrivelsesområdet kan have medvirket til, at SKAT ikke rettidigt har foretaget inddrivelsesskridt inden forældelsesfristens udløb, men det er ikke hovedårsagen.

Det er ikke muligt at fastsætte en aktuel kursværdi på de forældede fordringer og dermed angive det reelle tab for de offentlige kasser. Det er dog SKATs vurdering, at hovedparten af de forældede krav kan henføres til restanter uden betalingsevne eller med så lille en betalingsevne, der ikke rækker til den løbende rentetilskrivning.

Det bemærkes, at når EFI er fuldt implementeret, forventes der at være skabt bedre forudsætninger for at undgå, at fordringer forældes utilsigtet.

Undersøgelsesområde 1 - Forældede studielånsrenter

Hvis et studielån misligholdes, det vil sige at renter og afdrag ikke betales, opsiges lånet til betaling. Alle endnu ikke betalte renter, der er påløbet i studietiden, og renter påløbet indtil misligholdelsestidspunktet forfalder. Herefter overgår lånet til inddrivelse hos SKAT som en ny fordring.

Efter hidtidig praksis blev SU-lånets hovedstol lagt sammen med tidligere tilskrevne, men ikke betalte renter, til en ny hovedstol, som SKAT skulle søge inddrevet, og hvoraf SKAT skulle beregne morarenter.

En ny juridisk vurdering i SKAT konkluderede imidlertid, at den hidtidige praksis kolliderede med forældelseslovens regler, hvorefter renter er omfattet af hovedreglen om 3 års forældelse, og den egentlige hovedstol har 10 års forældelse. SKAT havde indtil da arbejdet med 10 års forældelse på ”ny hovedstol” – altså oprindelig hovedstol og ikke betalte SU-renter fra opkrævningsfasen.

Forinden konverteringen til EFI blev forældede SU-renter (efter ny anlagt praksis) identificeret, og der blev afskrevet ca. 12.600 rentefordringer med en samlet sum på ca. 92 mio. kr. Der arbejdes fortsat på at identificere indbetalinger, der på indbetalingstidspunktet er afskrevet på allerede forældede studielånsrenter. Dette arbejde, der er omfangsrigt og kompliceret, er endnu ikke færdigt, og der rapporteres herom senere.

Skatteministeriets Interne Revision er underrettet om ovennævnte afskrivning samt det videre arbejde den 7. august 2013.

Undersøgelsesområde 2 - Utilsigtet forældelse konstateret før konvertering til EFI

Efter opfordring fra Rigsrevisionen har SKAT gennemført en undersøgelse af samtlige afskrevne fordringer i SAP38 i oprydningsperioden 1. oktober 2012 til 1. august 2013, hvor konverteringen til EFI blev iværksat. I SAP 38 findes fordringer, der ikke har kunnet optages i de øvrige gamle inddrivelsessystemer, f.eks. fordringer vedrørende udenlandske kunder uden dansk cpr. nr. eller SE-nr samt fordringer i øvrigt, der udspringer af domstolsafgørelser.

Undersøgelsen har afdækket omfanget af afskrevne krav, hvor årsagen til afskrivningen er angivet som forældelse, uden at SKAT forinden forældelsen er indtrådt har vurderet, om der burde foretages forældelsesafbrydende skridt i forhold til skyldner eller om kravet kunne afskrives efter § 16 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Ved undersøgelsen er afskrivninger, der kan henføres til en sådan kategori af utilsigtet forældelse, opgjort til ca. 477 mio. kr.

Den utilsigtede forældelse har haft følgende omfang for restancer > 2.500 kr.:

Tabel 1. Afskrivning af fordringer > 2.500 kr. – utilsigtet forældelse

Finansår og periode	Afskrivninger antal	Afskrivninger i kr.	Gnst. afskrivning pr. sag
2012	690	61.934.131	89.760
1.10. – 31.12.			
2013	913	413.768.524	453.197
1.1 – 1.8.2013			
I alt	1.603	475.702.655	296.757

Den utilsigtede forældelse har haft følgende omfang for restancer < 2.500 kr.:

Tabel 2. Afskrivning af fordringer < 2.500 kr. – utilsigtet forældelse

Finansår og periode	Afskrivninger antal	Afskrivninger i kr.	Gnst. afskrivning pr. sag
2012	1.152	215.317	187
1.10. – 31.12.			
2013	954	786.137	824
1.1 – 1.8.2013			
I alt	2.106	1.001.137	476

Når denne gruppe er opgjort særskilt skyldes det, at omkostningerne ved at gennemføre inddrivelsesindsats på fordringer med en gennemsnitlig restance på 476 kr. pr. sag ofte vil være uforholdsmæssig høje. Beløbsgrænsen på 2.500 kr. svarer til de ordinære fogedretters småsags grænse.

For restancerne > 2.500 kr. er de væsentligste årsager til utilsigtet forældelse følgende:

- **Procesbeskrivelser er ikke fulgt**

Procesbeskrivelser gældende for opfølgning på SAP38-fordringer skulle sikre, at der blev fulgt op på inddrivelsesfordringer, hvor forældelsen var ved at indtræde, således at SKAT som inddrivelsesmyndighed forinden kunne tage stilling til, om forældelsesfristen skulle afbrydes eller om kravet evt. skulle afskrives efter § 16 i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Denne procesbeskrivelse er ikke fulgt i alle tilfælde.

- **Procesbeskrivelse er ikke fuldt dækkende til at hindre utilsigtet forældelse**

For inddrivelsesfordringer på erhvervsområdet har procesbeskrivelsen ikke været fuldt dækkende med henblik på at undgå utilsigtet forældelse. I procesbeskrivelsen var anført, at for erhvervsrestancer under 100.000 kr. skulle opfølgning ske via et særligt inddrivelsesprojekt, der bl.a. omfattede indberetning af restancen til RKI. I projektbeskrivelsen for RKI blev SAP38-fordringer imidlertid fravalgt, da der ikke kunne køres automatiske processer på SAP-38-fordringer.

- **SAP38-fordringer ikke medtaget ved indsatser for fordringer fra andre inddrivelsessystemer**

I de gamle inddrivelsessystemer kunne en kunde godt skylde fordringer bogført i alle 3 inddrivelsessystemer, da den enkelte fordringstype var afgørende for, i hvilket system den enkelte fordring skulle håndteres. Undersøgelsen har vist, at fordringer i SAP38 ofte ikke blev medtaget, når der blev gennemført forældelses-afbrydende indsatser for kundens krav i de 2 øvrige inddrivelsessystemer.

Undersøgelsesområde 3 - Overskredne forældelsesdatoer i EFI

EFI blev idriftsat i september måned 2013. På grund af systemets størrelse og kompleksitet er systemet besluttet idriftsat kontrolleret og trinvist. Der har under implementeringen vist sig at være en række fejl, som skulle rettes, før de næste trin i implementeringen kunne iværksættes.

I perioden op til 31. december 2013 er antallet af inddrivelsesfordringer med overskreden forældelsesfrist fra 1. september - 31. december 2013 kontinuerligt steget. For at tage højde for mulig forældelse blev der i SKATs regnskab for 2013 foretaget en efterpostering på 508 mio. kr.

For en stor del af disse fordringer har det vist sig, at den overskredne forældelsesfrist relaterer sig til situationer, der forekommer i almindelig drift, fx:

- Fordringer omfattet af bobehandling (f.eks. konkurs), hvor forældelse af anmeldte fordringer er suspenderet.
- Fordringer, hvor kundens adresse ikke kendes, f.eks. udrejste fra Danmark uden kendt adresse i udlandet, hvor forældelsen er suspenderet.

- Fordringer, hvor der i lukkeperioden for de gamle inddrivelsessystemer er foretaget manuelle forældelsesafbrydende indsats, f.eks. udlæg eller gælds erkendelse.
- Fordringer, der afventer afskrivning, f.eks. på grund af eftergivelse, afsluttet bo-behandling m.v. men hvor afskrivningen endnu ikke har kunnet gennemføres i EFI.

Den utilsigtede forældelse er herefter opgjort til ca. 333 mio. kr. således:

Tabel 3. Fordringer konverteret til EFI – utilsigtet forældelse 1.8. – 31.12.2013

Konverteret fra flg. system	Antal kunder	Antal fordringer	Sum for utilsigtet forældelse
1. RIS, KMD-IND og SAP38	12.240	49.026	214.540.210
2. SAP38	288	5.850	58.441.363
3. KMD-IND	6.070	11.965	37.717.490
4. SAP38 ¹	(er ikke opgjort)	4.945	22.653.421
I alt	> 18.598	71.786	333.352.484

Når den endelige afskrivning af forældede krav gennemføres i 2014 vil ovennævnte efterpostering vil blive elimineret.

I en lang række sager kan den nærmere årsag til, at utilsigtet forældelse er indtrådt, ikke afdækkes. Af sagsbemærkninger og systemdokumentation kan alene udledes, at der ikke er gennemført forældelsesafbrydende skridt hos kunden inden for de sidste 3 år.

Mulige årsager til den utilsigtede forældelse kan være:

- **Kunden har gæld bogført i flere af de gamle inddrivelsessystemer**
Ved iværksættelse af inddrivelsesskridt er der ikke i alle tilfælde taget højde for, at kunden har haft gæld i andre inddrivelsessystemer end det, der aktuelt arbejdes med. Herved får sagsbehandleren ikke overblik over kundens samlede gæld til det offentlige, og det anvendte inddrivelsesskridt omfatter dermed kun en delmængde af kundens gæld.
- **Utilsigtet forældelse er udlandsrelateret**
Når en skyldner udrejser fra Danmark uden kendt adresse suspenderes forældelsen i op til 10 år. SKAT skal jævnligt undersøge, om kunden er genindrejst. Følges ikke op herpå forældes fordringen på grund af passivitet fra SKATs side. En anden situation er skyldnere, der er udrejst med kendt adresse, hvor fordringen enten ikke er sendt til udlandet til inddrivelse, eller kunden er udrejst til et land, hvor fordringen ikke kan sendes til inddrivelse.

¹ Denne delmængde af den utilsigtede forældelse har ikke været en del af Undersøgelsesområde 3, idet årsag til forældelsen ikke er afdækket. Det vurderes dog, at årsagsafdækningen på de 3 øvrige delområder er repræsentativ også for delområde 4.

Andre faktorer, der kan have medvirket til utilsigtet forældelse

Ud over de direkte årsager redegøres i dette afsnit nærmere for, hvilke mere generelle omstændigheder, der kan have ført til, at utilsigtet forældelse er indtrådt.

1. De gamle inddrivelsessystemer

Efter fusionen i 2005 har SKAT reduceret antallet af inddrivelsessystemer til tre.

Der er gennemført forbedringer af disse tre systemer og dermed opnået effektiviseringsgevinster, men ikke i samme omfang, som det havde været muligt med et nyt inddrivelsessystem.

De nævnte tre inddrivelsessystemer er forskellige både for så vidt angår platform, programmering, dataindhold, opbygning og funktionalitet. Styringen af produktionen på inddrivelsesområdet blev således understøttet af forskelligartede systemer uden mulighed for nævneværdig korrespondance mellem systemerne.

Forældelseshåndtering havde i de tre inddrivelsessystemer følgende funktionaliteter til rådighed:

SAP38-systemet (restancer vedrørende skatter og afgifter, der ikke kan håndteres i de øvrige systemer) har ikke noget felt til forældelsesdato og al forældelseshåndtering skulle ske manuelt. Systemet har heller ikke et felt til at markere, hvis forældelsen er suspenderet, f.eks. som følge af, at kunden er udvandret uden kendt adresse. Systemet har dog en facilitet til for hver fordring at skrive i et tekstfelt, som dog ikke har stor værdi i håndteringen af en stor mængde fordringer til inddrivelse.

KMD-IND-systemerne (skatte- og afgiftsrestancer, kommunale restancer) fik i 2010 et forældelsesfelt, men anvendelsen af feltet nåede kun at omfatte en delmængde af fordringer med den almindelige 3-årige forældelse. Forældelsesfeltet blev ikke anvendt for en række nærmere angive fordringstyper. For fordringer med 10 års forældelse blev forældelsesfeltet enten ikke udfyldt, eller der blev kun indsat 3 års forældelse.

Forældelsesfelterne blev ikke automatisk opdateret, når f.eks. et udlæg eller en gældsmerkendelse forlængede forældelsesfristen med 3 år eller mere. Således blev over 2 mio. fordringer overført til EFI med en fiktiv forældelsesdato, hvor der i 2014 ved maskinel opdatering sker databerigelse i EFI, således at reel forældelsesdato fremgår.

Systemerne havde felt til markering af suspension af forældelse, men skulle vedligeholdes manuelt.

RIS-systemet (øvrige statslige krav samt tidligere uerholdelige skatte- og afgiftskrav). Dette system havde forældelsesfelter, som dog skulle opdateres manuelt, når f.eks. et udlæg eller en gældsmerkendelse forlængede forældelsesfristen med 3 år eller mere. Systemet havde felt til markering af suspension af forældelse, som dog skulle vedligeholdes manuelt.

2. EFI

Som led i en kommunalreform blev de statslige og kommunale inddrivelsesmyndigheder samlet i november 2005 i SKAT. Sammenlægningen var første skridt i bestræbelserne på at skabe et enstrenget inddrivelsessystem.

I lovforslag 112 fremsat februar 2005 fremgår det af bemærkningerne til forslaget, at en af flere forudsætninger for at opfylde målsætningerne for fusionen på inddrivelsesområdet var fra 2007 at systemunderstøtte den offentlige inddrivelse med et nyt fælles inddrivelsessystem, der dels samler inddrivelsen, dels understøtter og udbygger mulighederne for en maskinel sagsbehandling på de områder, hvor dette kan effektivisere inddrivelsen. Systemet skulle afløse de daværende 10 offentlige inddrivelsessystemer, der blev bedømt til ikke at kunne understøtte en effektiv og sikker inddrivelse.

EFI blev imidlertid først sat i drift 1. september 2013.

3. Konvertering af fordringer til EFI

De overordnende målsætninger for EFI er:

- Styrkelse af borgerens retssikkerhed gennem ensartet praksis
- Effektivisering af arbejdsgange blandt andet ved at reducere dobbeltarbejde
- Brug af de mest effektive inddrivelsesmidler via større ledelsesmæssigt fokus
- Opnåelse af større provenu gennem bedre styring og prioritering
- Administrative forbedringer via høj grad af automatisering

For at opfylde disse målsætninger er det en af mange forudsætninger, at de data EFI opererer med er valide på fordringsniveau i et langt højere detaljeringsniveau og med flere informationer på fordringsniveau end det, der blev anvendt i de gamle inddrivelsessystemer. F.eks. blev hver eneste rate på en daginstitutionsrestance splittet op pr. rate, hvor der for hver rate er skabt en relation til evt. opkrævningsrenter beregnet af den pågældende kommune. Databerigelsen på de gamle fordringer har bl.a. ”udstillet” de gamle systemers svagheder med forældelseshåndtering.

Ved konverteringen af fordringer er der i EFI modtaget ca. 19 mio. fordringer med en restancesum på 64 mia. kr. fordelt på ca. 600.000 kunder, 825.000 indsatser (udlæg, betalingsordninger m.v.) og 9 mio. relationer mellem fordringer og indsatser. Det er ud af denne samlede mængde den utilsigtede forældelse er konstateret.

Selv om den utilsigtede forældelse i sig selv er uacceptabel stor, udgør den en meget lille andel af den samlede restancemasse.

Ved forberedelsen til idriftsættelse af EFI og den tilhørende konvertering har det været en betingelse for at gennemføre konverteringen, at anvendelsen af de gamle inddrivelsessystemer successivt blev lukket ned for almindelig produktion i månederne før konverterin-

gen for helt at lukke i måneden før idriftsættelsen af EFI. Selv om der manuelt er foretaget udlæg, sendt gældserkendelser m.v. i forberedelsesfasen og lukkemåned, var der forudset et produktionstab, som også har haft negativ påvirkning på forældelseshåndteringen.

4. Reglerne om forældelse

Med lov nr. 522 af 6. juni 2007 blev der indført nye regler om forældelse (forældelsesloven).

Med lovændringen blev der indført en almindelig forældelsesfrist på 3 år, som skulle erstatte den hidtidig gældende almindelige 5 årige forældelsesfrist. Skiftet fra 5 år til 3 år skete med en overgangsregel, således at den 3 årige forældelse havde virkning fra 1. januar 2011. På denne dato skiftede fordringer med hidtil 5 års forældelse status til at have 3 års forældelse regnet bagud i tid.

Af lovforarbejderne fremgår det bl.a., at forslaget ikke har negative konsekvenser (merudgifter) for staten, hverken af økonomisk eller administrativ art.

Langt de fleste af de nævnte ca. 19 mio. konverterede fordringer til EFI er omfattet af den almindelige forældelsesfrist på 3 år. Overgangen pr. 1. januar 2011 medførte, at SKATs forældelseshåndtering af fordringer potentielt blev forøget med 40 pct. (fra 3 år til 5 år).

Med lov nr. 1333 af 19. december 2008 om inddrivelse af gæld til det offentlige, der trådte i kraft 1. januar 2009, blev der blandt andet gennemført en harmonisering af reglerne om afskrivning af gæld til det offentlige. Samtidig blev der indført regler, der i videre omfang end hidtil, giver mulighed for, at fordringer kan afskrives i forhold til skyldner. Et af formålene var at sikre, at der fokuseres på de restancer, der reelt er mulighed for at inddrive, og at der ikke anvendes unødige ressourcer på at holde ikke-inddrivelige fordringer i live.

I lovforarbejderne forudsættes det, at der systemmæssigt ville blive mulighed for at overvåge skyldners økonomiske forhold og registrere de inddrivelsesmidler, der er anvendt for at inddrive fordringen. Dermed kunne det pr. automatik vurderes, om en fordring vil kunne inddrives, og om der skal foretages afbrydelse af forældelse, eller om fordringen kan ophøre i forhold til skyldner. Det var således ikke hensigten, at der for hver enkelt fordring umiddelbart forud for, at der vil indtræde forældelse, skulle foretages en konkret og manuel vurdering af om, der skal foretages forældelsesafbrydende skridt. Det forudsættes derimod, at det systemmæssigt skulle sikres, at alle fordringer inddrives med de inddrivelsesmidler, der vil være de sædvanlige for den pågældende fordring. Yderligere blev det forudsat, at der kan ske systemmæssig afskrivning af restancer, der ikke er inddrivelige, når disse forældes.

Først med fuld implementering af EFI og efter etablering af tilstrækkelig datakvalitet på konverterede fordringer til EFI kan det forventes, at SKAT kan foretage automatisk afskrivning af fordringer, der opfylder kriterierne herfor. Fra 2010 og indtil videre har afskrivning været gennemført ved en ressourcetung manuel sagsbehandling på enkeltsags-

niveau. Ofte har sagsbehandlingen skullet baseres på informationer fra flere inddrivelses-systemer.

Samlet utilsigtet forældelse

Den opgjorte utilsigtede forældelse fra undersøgelse 1, 2 og 3 udgør 902 mio. kr. og kan opdeles således på fordringshavergrupper:

Tabel 4. Utilsigtet forældelse fordelt på fordringshavergrupper

Fordringshaver	SUM mio. kr.	Pct.
SKAT	729	80,8
Øvrig stat	151	16,7
Kommunerne	16	1,8
Andre offentlige	6	0,7
I alt	902	100

Hvordan undgås utilsigtet forældelse i fremtiden?

Sættes de angivne årsager til hvorfor utilsigtet forældelse er opstået i forhold til foreliggende beskrivelser af EFI vurderes det, at der med det nye system med fuld funktionalitet vil blive skabt et grundlag for at hindre utilsigtet forældelse. Vurderingen bygger på følgende:

1. Alle restancer til det offentlige er samlet i ét stort set automatiseret inddrivelses-system.
2. EFI opdaterer – med ganske få undtagelser i bobehandlingsfasen – automatisk forældelsesdato, når en forældelsesafbrydende indsats iværksættes.
3. EFI foretager pr. automatik udsøgning af fordringer, der opfylder objektive kriterier for afskrivning efter inddrivelseslovens § 16, hvorved håbløse fordringer ”renses ud” og afskrives, når forældelse indtræder.
4. EFI lægger i god tid inden forældelse indtræder fordringer i en opgavekø med henblik på iværksættelse af forældelsesafbrydende tiltag. Opgavekøens omfang og indhold indgår i den delvist automatiserede produktionsstyring, så der er mulighed for en ledelsesmæssig prioritering op til forældelse indtræder.
5. EFI har/får funktionalitet med henblik på udsendelse af gældsrekendelse og foretagelse af forældelsesafbrydende udlæg.
6. Hvis forældelse alligevel indtræder utilsigtet – f.eks. på grund af for få ressourcer til at behandle opgavekøerne og uden forudgående ledelsesmæssig indgriben - afskrives kravene efter ledelsesmæssig godkendelse, og der bliver mulighed for at danne en ledelsesrapport om en periodes afskrivninger og angivne årsagsforklaringer hertil.

Med den beskrevne funktionalitet vil EFI bidrage til at eliminere utilsigtet forældelse, når EFIs styringsfaciliteter og funktionalitet fuldt ud kan anvendes og anvendelsen sker efter hensigten. Det er også en forudsætning, at datakvaliteten vedrørende konverterede krav fra de gamle inddrivelsessystemer bringes op på samme niveau som nye sager, der sendes til inddrivelse direkte i EFI. Det betyder, at gamle sager skal være opdateret med korrekt forældelsesdato, indsatsstype, suspensionsmarkering m.v.

En sikker forældelseshåndtering i EFI afventer mere specifikt følgende pr. ultimo april 2014:

1. Funktionalitet i EFI til afskrivning af konstaterede forældede fordringer på den enkelte kundes konto i EFI samt regnskabsmæssig postering af disse afskrivninger.
2. Funktionalitet i EFI til at indberette manuelt foranstaltede forældelsesafbrydende skridt, herunder udlæg og gældserkendelser.
3. Funktionalitet i EFI til i stordrift og på et sikkert niveau at kunne sætte inddrivelsesindsatser i gang.
4. Løsning af 9 systemrelaterede fejl (defects), som har relation til forældelseshåndtering.
5. Identifikation af endnu ikke konstaterede forældede krav med forældelsesdato i 2013, f.eks. forældelse, der kan være opstået som følge af endnu ikke rettede eller kun delvist rettede systemmæssige fejl (defects), jf. pkt. 4.
6. Opgørelse og afskrivning af allerede konstaterede forældede krav vedrørende 2014.
7. Højnelse af datakvalitet på ikke forældede fordringer, så automatisk sagsbehandling i EFI kan sættes i værk på et sikkert grundlag.
8. Opdatering af suspensionsmarkeringer vedrørende forældelse på fordringer, hvor kunden f.eks. er udvandret uden kendt adresse.

Der er således en mellemperiode, hvor der kan være og er krav, der utilsigtet er forældet, udover de forældede krav, der specifikt er redegjort for i dette notat.

Vurdering af reel tabsrisiko for de offentlige kasser

Der er foretaget en vurdering af kundernes restancer pr. 31.12.2013 og for cpr.-kunder også en vurdering af deres nettoindkomst. Hensigten har været at indikere, om de forældede fordringer ville være kommet i de offentlige kasser ved fortsat inddrivelse, hvis forældelsen havde været afbrudt.

Vurderingen har omfattet forældede og afskrevne beløb på 476 mio. kr., jf. tabel 1 (undersøgelsesområde 2) og forældede og afskrevne beløb på 310 mio. kr., jf. tabel 3 (undersøgelsesområde 3 – delområderne 1,2 og 3). Det er de områder, hvor SKAT har gennemgået fordringerne ikke kun for at opgøre omfanget af forældelsen, men også søgt at afklare årsagen til at forældelse utilsigtet er indtrådt. Vurderingen dækker således 87 pct. af den opgjorte forældelse på i alt 902 mio. kr.

1. Undersøgelsesområde 2 (Afskrivninger før overgang til EFI)

Afskrivningerne på ca. 476 mio. kr. fordeler sig på følgende kundetyper:

- Cpr-kunder med et forældet og afskrevet beløb på 220 mio. kr.
- Kunder uden dansk cpr-nr. med et forældet og afskrevet beløb på ca. 71 mio. kr.
- Virksomheder med dansk SE/CVR-nr. med et forældet og afskrevet beløb på 185 mio. kr.

Cpr.-kunder – forældet og afskreven gæld på 220 mio. kr.

CPR-kunderne har en restance pr. 31.12.2013 på 356 mio. kr., svarende til et gennemsnit på 1,3 mio. kr. pr. kunde. Den gennemsnitlige nettoindkomst er 136.927 kr. (A-indkomst efter SKAT). Bundgrænsen for at SKAT kan foretage lønindeholdelse eller fastsætte afdragsordninger er henholdsvis 134.440 kr. for forsørgere og 107.810 kr. for ikke forsørgere. Afdragsprocenten gradueres efter indkomstens størrelse.

41 pct. af kunderne skylder ca. 95 mio. kr. og er på lavindkomst. SKAT afventer, om kunden igen får betalingsevne.

59 pct. af kunderne skylder ca. 261 mio. kr. med en gennemsnitlig gæld på ca. 1,6 mio. kr. Kunderne ligger over lavindkomstniveauet med en gennemsnitlig nettoindkomst på 185.691 kr. En sådan nettoindkomst er ikke stor nok til at afvikle en så stor gennemsnitsrestance. I mange tilfælde vil lønindeholdelsesmuligheden end ikke række til at betale den løbende rentetilskrivning på restancens hovedstol.

Samlet set har denne kundegruppe en lav betalingsevne, og det vurderes, at størsteparten af de afskrevne 220 mio. kr. aldrig ville være kommet i statskassen, hvis forældelsen havde været afbrudt. Uanset disse gennemsnitsbetragtninger er der en andel, hvor statskassen har indkasseret et reelt tab som følge af den utilsigtede forældelse.

Kunder uden dansk cpr. nr. – forældet og afskreven gæld på ca. 71 mio.kr.

Kunderne er typisk bosiddende i udlandet. Inddrivelsen er i mange tilfælde håbløs, f.eks. fordi skyldners adresse ikke er kendt eller fordi skyldneren opholder sig i et land, hvor mellemstatslig bistand til inddrivelse ikke er aftalt. Hertil kommer, at den mellemstatslige inddrivelse ikke altid giver penge i kassen på grund af skyldners aktuelle økonomiske situation. Det vurderes, at størsteparten af de afskrevne 71 mio.kr. aldrig ville være kommet i statskassen, hvis forældelsen havde været afbrudt. Uanset disse gennemsnitsbetragtninger er der en andel, hvor statskassen har indkasseret et reelt tab som følge af den utilsigtede forældelse.

Virksomheder med dansk SE-/CVR-nr. – forældet og afskrevet gæld på ca. 185 mio. kr.

De afskrevne restancer er oftest under 100.000 kr. pr virksomhed og forældelsen kan i mange tilfælde tilskrives, at de daværende forretningsgange ikke i tilstrækkelig grad har sikret opfølgning med forældelsesafbrydende skridt. Selv om virksomhederne pr. 31.12.2013 havde en restance på ca. 79 mio. kr., vurderes det, at der har været reelle inddrivelsesmuligheder for en større andel af de 185 mio. kr. end gældende for cpr.-kunderne og kunder uden dansk cpr. nr. Statskassens reelle tab på denne kunde-gruppe er forholdsmæssig større.

2. Undersøgelsesområde 3 (Delmængde 1+2+3, jf. tabel 3, efter overgang til EFI)

Afskrivningerne på ca. 310 mio. kr. fordeler sig på følgende kundetyper:

- Cpr-kunder med et forældet beløb på 261 mio. kr.
- Virksomheder med dansk SE/CVR-nr. med et forældet beløb på 49 mio. kr.

Cpr.-kunder – forældet gæld på 261 mio. kr.

CPR-kunderne har en restance pr. 31.12.2013 på ca. 2.121mio. kr. (inkl. den nu forældede gæld), svarende til et gennemsnit på 138.325 kr. pr. kunde. Den gennemsnitlige nettoindkomst er 177.250 kr. (A-indkomst efter SKAT). Grænsen for at SKAT kan foretage lønindeholdelse eller fastsætte afdragsordninger er henholdsvis 134.440 kr. for forsørgere og 107.810 kr. for ikke forsørgere. Afdragsprocenten gradueres efter indkomstens størrelse.

76 pct. af kunderne skylder ca. 1.340 mio. kr., svarende til en gennemsnitlig gæld på 115.291 kr. pr. kunde. Kunderne er på lavindkomst. SKAT afventer, om kunderne igen får betalingsevne.

24 pct. af kunderne skylder ca. 780 mio. kr., svarende til et gennemsnit på 210.480 kr. pr. kunde. Kunderne ligger over lavindkomstniveauet med en gennemsnitlig nettoindkomst på 177.520 kr. I mange tilfælde vil lønindeholdelsesmuligheden ikke række til at betale den løbende rentetilskrivning på restancens hovedstol.

Samlet set har denne kundegruppe en lav betalingsevne, og det vurderes, at størsteparten af de forældede restancer på 261 mio.kr. aldrig ville være kommet i statskassen, hvis forældelsen havde været afbrudt.

Uanset disse gennemsnitsbetragtninger er der selvfølgelig en andel af de 261 mio. kr., der over tid ville være kommet i de offentlige kasser, hvis forældelse havde været afbrudt.

Virksomheder med dansk SE- nr./CVR-nr. – forældet gæld på 49 mio. kr.

Selv om en del af virksomhederne pr. 31.12.2013 havde en restance på ca. 360 mio. kr. (inkl. den forældede gæld), svarende til et gennemsnit på 117.006 kr. vurderes det, at der har været reelle inddrivelsesmuligheder for en større andel end gældende for cpr.-kunderne. Selv om der er andele, som aldrig ville være kommet i de offentlige kasser, vurderes det, at det offentliges reelle tab på denne kundegruppe forholds- mæssigt er større end for ovennævnte.